

TREBALL AL CAP

Prevenió de malalties relacionades amb el treball

Gener
de 2015
87

 Agència
de Salut Pública

Els casos del trimestre

Entre octubre i desembre de 2014 es van notificar al Sistema de Vigilància de Malalties Relacionades amb el Treball 130 casos, 81 dels quals van afectar dones. L'edat mitjana va ser de 42,8 anys (DE=10,21) sense diferències entre sexes, i les ocupacions més freqüents van ser de professionals de suport (34 casos), seguits de personal de serveis i comerç (28 casos) i professionals de ciència i intel·lectuals (23 casos). Respecte al país d'origen, un 24,4% havia nascut fora de l'Estat. La patologia més notificada va ser de tipus ansiós-depressiva, amb 91 casos, dels quals 61 van ocórrer en dones. Els trastorns que van seguir en freqüència van ser els músculoesquelètics (25 casos). El 25% de les persones afectades treballava en empreses de fora de Barcelona i la situació laboral més freqüent va ser la contractació indefinida (86,5%). Finalment, el 78,6% dels treballadors i treballadores estava en situació d'incapacitat temporal en el moment de la notificació.

Notificacions al sistema de vigilància epidemiològica de malalties relacionades amb el treball *Treball al CAP 2014*

Descripció dels casos notificats

L'any 2014 es van notificar 465 casos de malalties relacionades amb el treball (MRT) a la Unitat de Salut Laboral (USL) de Barcelona, set casos més que l'any anterior. Com l'any passat, es van notificar més casos en dones i els trastorns ansiosos i depressius van continuar sent els més freqüents. L'ocupació més freqüent entre els homes va ser personal de la indústria i construcció i entre les dones personal de serveis i comerç (veure **figura 1**).

Característiques sociodemogràfiques

El 66% dels casos notificats van ocórrer en dones i l'edat mitjana va ser de 43,1 anys (DE=10,6), sense diferències entre sexes. El 21,0% havia nascut fora de l'Estat espanyol, sobretot en països sud-americans (11,2%). El percentatge de casos notificats de persones

nascudes fora de l'Estat espanyol va disminuir respecte l'any passat, quan va ser d'un 27,5%. El 2014 el 49,0% dels casos treballava en empreses de fora de Barcelona (el 45,8% dels homes i el 50,7% de les dones). Aquest percentatge ha anat augmentant des de l'any 2009, quan les persones que treballaven fora de Barcelona eren el 22,0% del total de casos notificats.

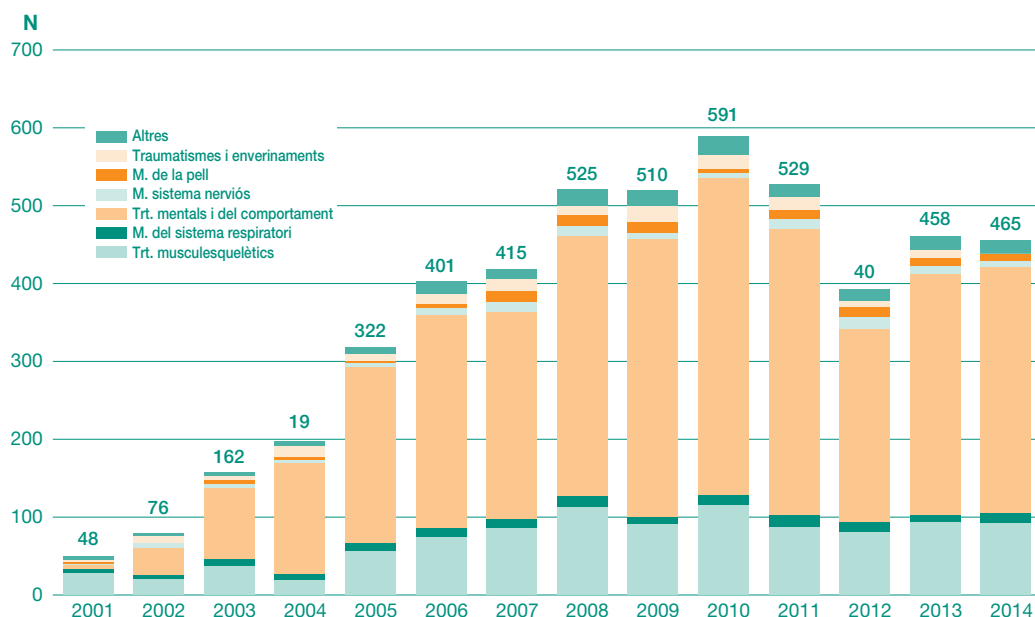
Característiques laborals

En el cas de les dones l'ocupació més freqüent va ser la de personal de serveis i comerç (25,6% dels casos) seguida de professionals de suport (22,6%) i professionals de la ciència i intel·lectuals (17,4%). Entre els homes, l'ocupació més freqüent va ser la de personal de la indústria i construcció (19,9%) seguida pel personal de serveis i comerç i els professionals de suport (19,2% cadascun) (**figura 2**). L'anàlisi més detallada de les ocupacions indica que les tres primeres entre

El 2014 va augmentar lleugerament el nombre de casos notificats que van ser 465 (un 1,5% més que l'any anterior).

Figura 1. Distribució dels casos notificats segons diagnòstic i any de notificació. Barcelona, 2001-2014.

els homes van ser assistents administratius i especialitzats (7,0%), mecànics i ajustadors de maquinària (7,0%) i cambriers assalariats (5,7%); entre les dones van ser assistents administratius i especialitzades (13,7%), personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars (10,7%) i venedores de botigues i magatzems; juntament amb empleades d'agències de viatges, recepcionistes d'hotel i telefonistes (5,5% cadascun).

La majoria de les persones tenia un contracte indefinit (83,9%), mentre que el 6,0% estava contractat de manera temporal i el 6,2% en atur en el moment de la notificació. No hi havia diferències segons el sexe quant al tipus de situació laboral i tipus de contracte.

El comerç al major i detall, reparació de vehicles va ser l'activitat econòmica en la què treballaven més persones (15,9% dels casos notificats), sent l'activitat més freqüent entre les dones (15,7%) i la segona entre els homes (16,2%). Entre aquests darrers, l'activitat més

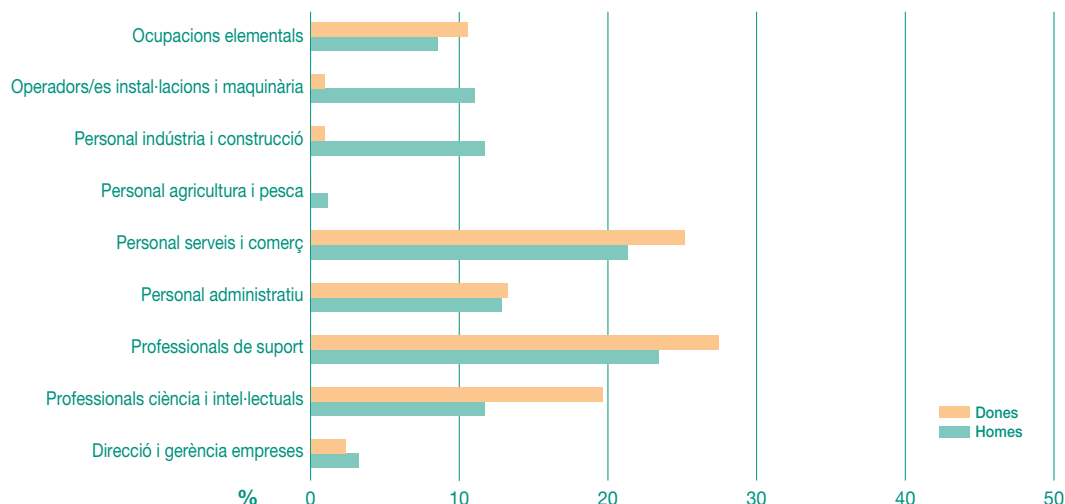
freqüent van ser les activitats administratives (16,9%) i en tercer lloc l'hoteleria i indústria manufacturera (11,7% cadascuna). Entre les dones la segona va ser activitats administratives (14,4%) i la tercera, indústria manufacturera (10,8%). Si es té en compte un nivell més desagregat de l'activitat, entre els homes la més freqüent va ser els restaurats i establiments de menjars (8,2%) seguida d'activitats de neteja (6,3%). Aquesta última va ser la més freqüent entre les dones (10,1%) seguida pels restaurants i establiments de menjars (6,5%).

Trastorns de salut

Els trastorns mentals (bàsicament de tipus ansiós-depressiu) van ser els més freqüentment notificats (60,5% dels casos masculins i 72,0% dels femenins), seguits dels musculoesquelètics que van afectar el 24,8% dels homes i el 17,3% de les dones. Amb una freqüència molt inferior es van notificar a continuació entre els homes els traumatismes i enverinaments

El 100% dels EAP de Barcelona va notificar almenys un cas.

Figura 2. Distribució dels casos notificats segons ocupació i sexe. Barcelona, 2014.

(3,8%) i entre les dones les malalties de la pell i teixit subcutani (2,6%).

Respecte l'any anterior, el percentatge de trastorns ansios-depressius es va mantenir estable entre les dones (72,6% el 2013 i 72% el 2014), i va augmentar lleugerament entre els homes pujant de 58,6% el 2013 al 60,5% el 2014. En canvi, els musclesquelètics van disminuir entre els homes (del 29,0% l'any 2013 al 24,8% l'any 2014) i van augmentar entre les dones (del 15,5% al 17,3%). En la **figura 1** s'observa l'evolució dels casos des de 2001 segons el diagnòstic.

En ambdós sexes les persones amb trastorns de salut mental eren més joves que les que patien trastorns musclesquelètics (42,9 anys, DE=10,6 els homes i 42,1 anys, DE=10,5 les dones del primer grup i 45,7 anys DE=8,7 els homes i 43,4 anys DE=10,8 les dones del segon) i també en ambdós sexes, els professionals de suport va ser l'ocupació més freqüent entre les persones amb un trastorn de salut mental (23,4% dels homes i 27,4% de les dones) seguida del personal de serveis i comerç (21,3% entre els homes i 25,1% entre les dones). Els trastorns musclesquelètics, en canvi, van ser més freqüents en els casos masculins en el personal de la indústria i la construcció (34,2%), seguits a parts iguals per les ocupacions elementals i el personal de serveis i comerç (18,4% cadascuna) i entre les dones pel personal de serveis i comerç (32,1%) i ocupacions elementals (20,8%).

La major part de treballadors i treballadores estaven en situació d'incapacitat temporal (IT) en

el moment de la notificació (71,5% dels homes i 72,6% de les dones), situació que depenia del diagnòstic, de manera que en ambdós sexes les persones amb trastorns mentals estaven més freqüentment en IT que les que patien trastorns musclesquelètics (en el primer cas eren el 81,1% dels homes i el 78,7% de les dones, i en el segon cas el 61,5% dels casos masculins i el 66,0% dels femenins).

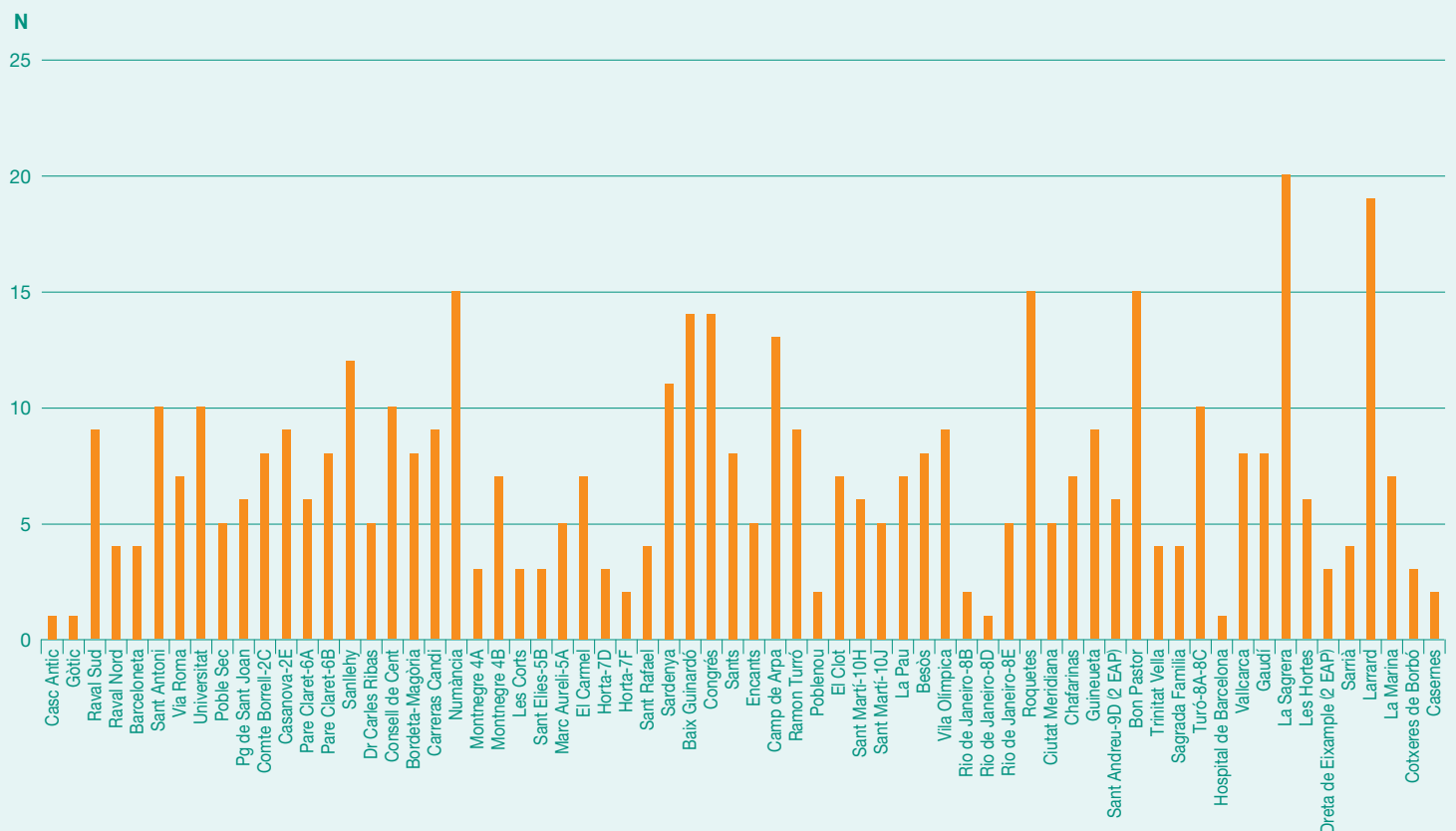
Gairebé la meitat (47,0%) dels casos havien estat visitats prèviament per la mútua, cosa que depenia del diagnòstic. Així, el 45,7% d'homes i el 35,0% de dones amb trastorns de salut mental havien estat visitats, mentre que en van ser el 64,9% dels homes i el 79,2% de les dones amb trastorns musclesquelètics.

Descripció dels notificadors i notificadores

El 2014 van notificar almenys un cas la totalitat dels Equips d'Atenció Primària (EAP) de la ciutat. Prop d'una cinquena part dels equips (20,1%) van notificar 10 o més casos al llarg de l'any, sent el que més en va notificar l'EAP La Sagrera (20 casos), seguit del CAP Larrard (19 casos) i Numància i Bon Pastor (15 casos cadascun). Quant els notificadors i notificadores, en van ser 304, similar a l'any passat, dels què gairebé un terç (33,2%) van notificar més d'un cas, destacant tres professionals que en van notificar 5 casos cadascun. En la **figura 3** s'observa la distribució de casos notificats segons el centre notificador.

Els trastorns ansios-depressius es van mantenir estables entre les dones i van augmentar lleugerament entre els homes. En canvi, els musclesquelètics van disminuir entre els homes i van augmentar entre les dones.

Figura 3. Distribució dels casos notificats segons centre notificador. Barcelona, 2014.

Malalties relacionades amb el treball notificades a la USL Barcelona segons diagnòstic, edat i sexe. Octubre-desembre 2014

	Homes							Dones						
	<25	25-34	35-44	45-54	55-64	>64	Total	<25	25-34	35-44	45-54	55-64	>64	Total
Trt. Musclesquelètics	-	1	4	5	2	-	12	-	2	7	3	1	-	13
M. del sistema respiratori	-	-	1	1	1	-	3	-	-	1	-	-	-	1
Trt. mentals i del comportament	-	7	10	8	5	-	30	-	19	21	14	7	-	61
M. sistema nerviós	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
M. de la pell	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Traumatismes i enverinaments	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	1	-	3
Altres	-	-	2	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	1
Total	-	8	17	14	10	-	49	-	21	30	21	9	-	81

Malalties relacionades amb el treball notificades a la USL Barcelona segons diagnòstic i ocupació. Octubre-desembre 2014

	Direcció i gerència empreses	Professionals ciència i intel·lectuals	Professionals suport	Personal administratiu	Personal serveis i comerç	Personal agricultura i pesca	Personal indústria i construcció	Operadors/es instal·lacions i maquinària	Ocupacions elementals	Total
Trt. musclesquelètics	-	-	2	4	6	-	7	5	1	25
M. del sistema respiratori	-	-	-	1	1	-	-	-	2	4
Trt. mentals i del comportament	-	22	29	11	19	1	-	1	7	90
M. sistema nerviós	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
M. de la pell	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Traumatismes i enverinaments	-	1	-	-	1	-	2	-	1	5
Altres	-	-	2	-	-	-	1	-	-	3
Total	-	23	34	16	28	1	10	6	11	129

Malalties relacionades amb el treball notificades a la USL Barcelona segons diagnòstic i centre notificador. Octubre-desembre 2014

	Raval Sud	Raval Nord	Barceloneta	Sant Antoni	Via Roma	Universitat	Poble Sec	Pg. Sant Joan	Comte Borrell-2C	Casanova-2E	Pare Claret-6A	Pare Claret-6B	Sanlehy	Consell de Cent	Bordeta -Magòria	Carrerass Candi	Numància	Marc Aureli-5A	El Carmel	Horta-7D	Horta-7F	Sardenya	Baix Guinardó	Congrés	Sants	Encants	Camp de Arpa	Ramon Turó	Poblenou	Sant Martí-10H	Sant Martí-10J	La Pau	Besòs	Vila Olímpica	Rio de Janeiro-8B	Rio de Janeiro-8D	Rio de Janeiro-8E	Roquetes	Ciutat Meridiana	Chafarinas	Guineueta	Sant Andreu-9D (2EAP)	Bon Pastor	Trinitat Vella	Sagrada Família	Gaudi	La Segreia	Les Hortes	Dreta Eixample (2EAP)	Larrard	La Marina	Vallcarca-Sant Gervasi	Turó 8A-8C	Montnegre-4B	Total				
Trt. muscul-esquelètics	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	1	1	2	-	-	2	2	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	1	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-	25		
M. del sistema respiratori	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Trt. mentals i del comportament	1	1	1	4	3	1	2	3	1	4	1	1	5	3	-	1	1	-	-	1	1	2	4	1	-	2	2	1	1	2	-	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	2	4	-	-	4	7	1	1	3	-	4	1	2	-	91			
M. sistema nerviós	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1				
M. de la pell	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1				
Traumatismes i enverinaments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	5					
Altres	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3						
Total	2	1	1	6	3	1	2	3	1	6	1	2	5	3	1	2	2	1	2	1	1	4	7	1	1	2	3	3	1	3	1	2	1	3	1	1	1	1	1	1	1	2	6	1	1	4	9	4	1	4	1	5	1	2	130				